

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Liite

1.Talouden toteutum tiedot: (3/2024)

SIVISTYSLAUTAKUNTA (ulkoiset erät)	TP 2023	TOT 3/2023	MTA2024	TOT 3/2024	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	3 265 010	1 253 791	2 627 900	851 186	32,4	-1 776 714	2 628 000
Myyntituotot	1 534 249	281 360	1 285 400	265 659	20,7	-1 019 741	1 300 000
Maksutuotot	706 295	176 853	609 000	180 194	29,6	-428 806	623 000
Tuet ja avustukset	943 763	790 278	675 900	398 083	58,9	-277 817	640 000
Muut toimintatuotot	80 703	5 300	57 600	7 250	12,6	-50 350	65 000
Toimintakulut	-26 937 356	-6 232 097	-27 112 689	-6 443 083	23,8	20 669 606	-27 113 000
Henkilöstökulut	-18 312 045	-4 128 696	-18 631 653	-4 362 266	23,4	14 269 387	-18 639 000
Palkat ja palkkiot	-14 680 944	-3 305 624	-15 176 746	-3 514 288	23,2	11 662 458	-15 184 000
Henkilösivukulut	-3 631 101	-823 072	-3 454 907	-847 978	24,5	2 606 929	-3 455 000
Palvelujen ostot	-6 175 940	-1 493 306	-6 113 616	-1 514 379	24,8	4 599 237	-6 113 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-750 397	-140 648	-699 206	-133 252	19,1	565 954	-700 000
Avustukset	-888 689	-173 391	-901 400	-155 848	17,3	745 552	-901 000
Muut toimintakulut	-810 285	-296 056	-766 814	-277 338	36,2	489 476	-760 000
Toimintakate	-23 672 346	-4 978 306	-24 484 789	-5 591 897	22,8	18 892 892	-24 485 000

Varhaiskasvatuspalvelut (ulkoiset erät)	TP 2023	TOT 3/2023	MTA2024	TOT 3/2024	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	785 540	343 405	547 900	168 433	30,7	379 467	548 000
Toimintakulut	-9 034 342	-2 177 441	-9 096 888	-2 214 059	24,3	-6 882 829	-9 097 000
Toimintakate	-8 248 802	-1 834 036	-8 548 988	-2 045 626	23,9	-6 503 362	-8 549 000

Perusopetus ja keskikasteen koulutus (Ulkoiset erät)	TP 2023	TOT 3/2023	MTA2024	TOT 3/2024	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	1 705 497	659 387	1 424 700	430 601	30,2	994 099	1 425 000
Toimintakulut	-14 639 370	-3 339 620	-14 691 560	-3 467 056	23,6	-11 224 504	-14 692 000
Toimintakate	-12 933 873	-2 680 233	-13 266 860	-3 036 455	22,9	-10 230 405	-13 267 000

Vapaa-aikapalvelut (Ulkoiset erät)	TP 2023	TOT 3/2023	MTA2024	TOT 3/2024	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	773 973	250 999	655 300	252 152	38,5	403 148	655 000
Toimintakulut	-3 263 644	-715 036	-3 324 241	-761 968	22,9	-2 562 273	-3 324 000
Toimintakate	-2 489 671	-464 037	-2 668 941	-509 816	19,1	-2 159 125	-2 669 000

Toimintatuottoja on kertynyt maaliskuun loppuun mennessä noin 400 000 euroa vähemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2023. Erotus selittyy hankerahoituksen vähäisemmällä määrällä (vuonna 2022 hankerahoitusta siirtyi vuodelle 2023 merkittävästi enemmän kuin vuodelta 2023 vuodelle 2024). Toimintatuotot on budjetoitu 637 000 euroa pienemmiksi kuin vuonna 2023 toteutuneet toimintatuotot ovat. Tuloarviota ei ole perusteltua lähteä tässä vaiheessa muutta-

maan, koska meillä ei ole riittävän tarkkaa tietoa kaikista toimintatuottojen määrään vaikuttavista tekijöistä. Mm. varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksut muuttuvat 1.8.2024 alkaen, opetuspalvelujen myynnistä saatavien tuottojen määrä ei voida vielä tarkalleen arvioida ja kaikista hankehakemuksista ei ole vielä tullut päätöksiä.

Toimintakuluja on vuodelle 2024 budjetoitu 176 000 euroa enemmän kuin vuonna 2023 toteutui. Todennäköisesti toimintakulut tulevat ylittämään budjetoidun, mutta tässä vaiheessa myöskään toimintakuluja ole vielä perusteltua lähteä muuttamaan. 1.6. voimaan tulevat palkankorotukset (järjestelyerät) lisäävät henkilöstökuluja noin 100 000 euroa. Lisäksi henkilöstökuluihin vaikuttavat lasten tuen tarve, maahanmuuttajalasten varhaiskasvatus ja opetus, hanketoiminnan laajuus sekä sijaisuuskulut, mitkä eivät vielä ole kaikilta osin tiedossa. 1.6. päättyy myös Nappulan päiväkotiyhdistyksen toiminta ja varhaiskasvatus siirtyy siltä osin kaupungin toiminnaksi (vaikutus palvelujen ostoihin ja henkilöstömenoihin). Kaiken kaikkiaan henkilöstömäärä näyttäisi varhaiskasvatuksessa jonkin verran vähenevän ja perusopetuksessa sekä vapaa-aikapalveluissa pysyvän aika lailla samana.

Sivistyspalvelujen talousarvion yhteydessä olivat sopeuttamistoimenpiteinä perusopetuksen tuntikehyksen vähentäminen (40 000 €) ja tehtävien hoidon järjestelyt vapaa-aikapalveluissa (20 000 €). Nämä eivät muutuneiden olosuhteiden takia ole toteutumassa.

Lisäksi uutena on tullut Verkanappulat Oy:n esitys ostopalveluhintojen korottamiseksi (vaikutus noin 80 000 euroa vuodelle 2024). Lisäksi Touhula varhaiskasvatus Oy:ltä on tullut hinnankorotusesitys, jonka vaikutus vuonna 2024 on noin 18 000 euroa.

Vuoden 2023 tilinpäätöslukuihin verrattuna talousarvion 2024 luvut poikkeavat merkittävästi:

Varhaiskasvatus	TP2023	TA2024	Poikkeama
Toimintatuotot	781 790	527 900	-253 890
Toimintakulut	9 034 342	8 816 888	-217 454
Perusopetus			
Toimintatuotot	1 678 191	1 299 600	-378 591
Toimintakulut	14 386 492	14 165 596	-220 896
Vapaa-aikapalvelut			
Toimintatuotot	773 248	625 300	-147 948
Toimintakulut	3 262 657	3 324 241	+61 584

Toimintatuottoja on vuodelle 2024 budjetoitu 780 429 euroa vähemmän kuin vuonna 2023 toteutui. Toimintakuluja on vuodelle 2024 budjetoitu 376 766 euroa vähemmän kuin vuonna 2023 toteutui.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 18.3.2024 päättänyt seuraavista talousarviomuutoksista:

Tuloarvio:

Varhaiskasvatus, lisäys 20 000 €

Perusopetus, lisäys 100 000 €

Vapaa-aika, lisäys 30 000 €

Menoarvio:

Varhaiskasvatus, lisäys 280 000 €

Perusopetus, lisäys 260 000 €

Hankerahoitus: Hankerahoituksella on merkittävä osuus sivistyspalvelujen tuloissa. Useimmat hankkeet kohdentuvat kahdelle kalenterivuodelle, mutta rahoitukset maksetaan kuitenkin yhdessä erässä. Tällöin tilinpäätöksen yhteydessä siirretään osa tuotoista seuraavalle vuodelle (eli vuoden aikana raportoidut tulot vähenevät).

Palvelualue	TA2024	1/2024	Perustelut
Varhaiskasvatus	187 000	62 000	Vuodelle 2024 siirtyi hankerahoitus vuodelta 2023 yhteensä 62 000 euroa.

Perusopetus	398 500	240 643	Vuodelle 2024 siirtyi hankerahoitus vuodelta 2023 yhteensä 240 643 euroa.
Vapaa-aikapalvelut	63 200	58 440	Vuodelle 2024 siirtyi hankerahoitus vuodelta 2023 yhteensä 58 440 euroa.

Palkkamenojen tarkempi seuranta, (kuukausittainen palkkasumma), (suluissa edellisen vuoden vastaava summa)

Palkkamenot 2015 (talousarvio):	13 748 400
Palkkamenot 2015 (toteutuma):	14 017 553
Palkkamenot 2016 (talousarvio):	13 318 500
Palkkamenot 2016 (toteutuma):	13 637 551
Palkkamenot 2017 (talousarvio):	12 559 400
Palkkamenot 2017 (toteutuma):	12 511 785
Palkkamenot 2018 (talousarvio):	12 487 300
Palkkamenot 2018 (toteutuma):	12 861 742
Palkkamenot 2019 (talousarvio):	12 539 450
Palkkamenot 2019 (toteutuma):	13 186 148
Palkkamenot 2020 (talousarvio):	11 835 300
Palkkamenot 2020 (toteutuma):	12 213 628
Palkkamenot 2021 (talousarvio):	12 948 720
Palkkamenot 2021 (toteutuma):	13 370 830
Palkkamenot 2022 (talousarvio):	12 775 800
Palkkamenot 2022 (toteutuma):	13 827 567
Palkkamenot 2023 (talousarvio):	13 717 000
Palkkamenot 2023 (toteutuma):	14 680 944
Palkkamenot 2024 (talousarvio):	15 176 746

Kuukausi	Varhaiskasvatus	Perusopetus ja lukio	Vapaa-aika	Yhteensä	Erotus/ kumulatiivinen
tammikuu	330 389 (301 011)	680 777 (662 821)	114 262 (102 692)	1 125 428 (1 066 524)	+58 904
helmikuu	297 949 (303 683)	721 595 (670 388)	153 304 (138 483)	1 172 848 (1 112 554)	+119 198
maaliskuu	332 780 (301 954)	740 732 (686 734)	142 500 (137 858)	1 216 012 (1 126 546)	+208 664

Palvelujen ostojen (U) tarkempi seuranta, (suluissa edellisen vuoden vastaava summa)

Palvelujen ostot 2015 (talousarvio):	3 665 600
Palvelujen ostot 2015 (toteutuma):	3 672 448
Palvelujen ostot 2016 (talousarvio):	4 291 000
Palvelujen ostot 2016 (toteutuma):	4 319 433
Palvelujen ostot 2017 (talousarvio):	5 376 800
Palvelujen ostot 2017 (toteutuma):	5 452 698
Palvelujen ostot 2018 (talousarvio):	5 358 300
Palvelujen ostot 2018 (toteutuma):	5 472 038
Palvelujen ostot 2019 (talousarvio):	5 487 500
Palvelujen ostot 2019 (toteutuma):	5 298 860
Palvelujen ostot 2020 (talousarvio):	5 108 520
Palvelujen ostot 2020 (toteutuma):	4 581 318
Palvelujen ostot 2021 (talousarvio):	5 011 870
Palvelujen ostot 2021 (toteutuma):	5 167 669
Palvelujen ostot 2022 (talousarvio):	5 266 839
Palvelujen ostot 2022 (toteutuma):	5 932 293
Palvelujen ostot 2023 (talousarvio):	5 549 450

Palvelujen ostot 2023 (toteutuma): 6 175 221
 Palvelujen ostot 2024 (talousarvio): 6 113 616

Kuukausi	Varhaiskasvatus	Perusopetus ja lukio	Vapaa-aika	Yhteensä	Erotus/ kumulatiivinen
tammikuu	209 416 (224 422)	210 368 (217 725)	54 687 (25 491)	474 471 (467 638)	+6 833
helmikuu	229 686 (228 342)	188 057 (196 379)	29 583 (21 658)	447 326 (446 379)	+7 781
maaliskuu	231 421 (222 140)	339 963 (329 752)	21 198 (27 397)	592 582 (579 289)	+21 072

2. Henkilöstötilanne: Vakanssiseuranta

Varhaiskasvatus:

Nimike	Tp16	Tp17	Tp18	Tp19	Tp20	Tp21	Tp22 *	Tp23	Ta24	6/24
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Varhaiskasvatuksenohjaaja	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Palvelusihteeri	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Hanketyöntekijä	0	0	0	0	0	0	1	1	1	
Perhepäivähoitaja (ryhmis)	5	6	6	5,5	2	2	0	0	0	
Perhepäivähoitaja	31	27	27	26	19	18	12	12	11	
Varhaiskasvatuksen eo	2	2	2,5	3,5	4	4	5	5	7	
Kuraattori	0	0	0	1	1	1	1	1	1	
Päiväkodinjohtaja	9	9	8	8	7	7	7	7	7	
Varhaiskasvatuksen opettaja	22	19	20,5	19,5	21	21	28	28	28	
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	42	40	38,5	35,5	38	38	51	51	51	
Päiväkotiapulainen	1	1	0,5	0	0	0	0	0	0	
Ryhmäavustaja	6	6	5,5	4	5	5	2	2	3	
Varhaiskasvatuksen varahenkilö	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
Yhteensä	123	115	113,5	108	102	101	112	112	117	

Perusopetus:

Nimike	Tp16	Tp17	Tp18	Tp19	Tp20	Tp21	Tp22 *	Tp23	Ta24	6/24
Sivistysjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Palvelusihteeri	5	5	5	5	5	5	5	5	5,4	
Rehtori	5	4	4	4	4	4	4	4	4	
Luokanopettaja	52	53,5	54,5	55	54	53	51	51	51	
Lehtori	33	30	30,5	31	31	30	30	30	31	
Pt. tuntiopettaja	20	20	21	21	25	22	23	23	21	
St. tuntiopettaja	4	4,5	3	1,5	0	0	0	0	0	
Erityisluokanopettaja	15	15	12,5	12,5	11	12	14	14	14	
Erityisopettaja	7	7	7,5	8	8	8	8	8	9	
Esikoulun opettaja	1,5	2	2	2	2	1	0	0	0	
Lehtori (vanh.)	15	0	0	0	0	0	0	0	0	
Koulunkäynninohjaaja	41	43	47	48	44	42	48	48	49	
Apip -ohjaaja	4	4	4,5	3,5	4	4	4	4	3	

Koulukuraattori	1	3	3	3	3	3	3	0	0	
Koulupsykologi	2	3	3	3	3	3	3	0	0	
Yhteensä	206,5	195	198,5	198,5	195	188	194	188	188,4	

Vapaa-aikapalvelut:

Nimike	Tp16	Tp17	Tp18	Tp19	Tp20	Tp21	Tp22 *	Tp23	Ta24	6/24
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kirjastonhoitaja	2	2	2	2	2	2	1	2	2	
Kirjastovirkailija	9	8,7	9	8	7	8	8	9	8	
Kulttuurisihteeri	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Musiikinohjaaja/kulttuurituottaja	0,4	0,4	0,4	0,5	1	1	0	1	1	
Kulttuuriohjaaja/Museo-assistentti	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Liikuntasihteeri/Liikuntapalvelupäällikkö	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Liikunnanohjaaja	5	5	5	5	5	5	4	5	5	
Kassa-/kahviyöntekijä	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Laitoshuoltaja	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Laitosmies	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Tilapäistyöntekijät	0	0	0,5	1,5	-	-	0	0,5	0,5	
Nuorisosihteeri	0,5	0,3	0,4	1	1	1	1	1	1	
Nuoriso-ohjaaja	1,6	2,5	3	2	4	4	5,6	6	6	
Hanketyöntekijä	3,4	3,7	2,6	2,5	-	-	-	-	-	
Nuorisotilan ohjaaja	0,3	0,3	0,4	0,3	-	-	-	0	0	
Rehtori	1	1	1	1	0	1	0	1	1	
Opettaja/työväenopisto	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
St. tuntiopettaja/to	82	89	86	86	69	80	10	11	11	
Opettaja/musiikkiopisto	5	4	4,5	4,5	4	4	5	6	6	
St. tuntiopettaja/mo	16	16	15	15	13	12	5	5	5	
Palvelusihteeri	1	1	2	2	1	1	1	1	1	
Yhteensä	138,2	144,9	142,8	142,3	118	130,0	51,6	59,5	58,5	

*muutettu numerot henkilötyövuosiksi (aiemmin vakansseja)

Sijaisten käyttö (sijaisten työtunnit/kk)

Vastuualue	1/20	2/20	3/20	4/20	5/20	8/20	9/20	10/20	11/20	12/20
Varhaiskasvatus	287	452	515	338	193	177	231	731	534	287
Perusopetus	834	884	1019	107	429	321	1108	648	675	629
Yhteensä	1121	1336	1534	445	622	498	1339	1379	1209	916
joista lisäkustannuksia	678	895	949	85	167	369	1039	1135	961	592
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	678	1573	2522	2607	2774	3143	4182	5317	6278	6870

Vastuualue	1/21	2/21	3/21	4/21	5/21	8/21	9/21	10/21	11/21	12/21
Varhaiskasvatus	275	284	641	925	880	445	367	439	413	120
Perusopetus	742	768	816	818	621	205	966	867	767	530
Yhteensä	1017	1052	1457	1743	1501	650	1333	1306	1180	650
joista lisäkustannuksia	675	734	1261	1507	1282	442	840	951	841	418
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	675	1409	2752	4259	5541	5983	6823	7774	8615	9033

Vastuualue	1/22	2/22	3/22	4/22	5/22	8/22	9/22	10/22	11/22	12/22
Varhaiskasvatus	361	295	668	597	602	467	465	144	549,5	264
Perusopetus	1391	1280	1361	943	895	462	1343	894	1394	869
Yhteensä	1752	1575	2029	1540	1497	929	1808	1038	1943,5	1133
joista lisäkustannuksia	1268	1259	1651	1332	1347	789	1110	618,5	1234,5	610
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	1268	2527	4178	5510	6857	7646	8756	9175,5	10410	11020

Vastuualue	1/23	2/23	3/23	4/23	5/23	8/23	9/23	10/23	11/23	12/23
Varhaiskasvatus	390	333	417	245	289	805	560,5	395	605	390,5
Perusopetus	681	775	1023	699	644	520	897,5	676	1087	723
Yhteensä	1071	1108	1440	944	933	1325	1458	1 071	1692	1113,5
joista lisäkustannuksia	495	612	838	724	636	1116	1231	883	1437	1016
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	495	1107	1945	2669	3305	4421	5652	6535	7972	8988

Vastuualue	1/24	2/24	3/24	4/24	5/24	8/24	9/24	10/24	11/24	12/24
Varhaiskasvatus	630	721	942							
Perusopetus	715	961	1044							
Yhteensä	1345	1682	1986							
joista lisäkustannuksia	1008	1201	1598							
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	1008	2209	3807							

3. Toiminnallisia vertailulukuja

Lapsia päivähoitossa, kotihoidon tuen piirissä olevat lapset:

	lapsia päivähoitossa yht.	kokopäivähoitossa	osapäivähoitossa	vain esiopetuksessa	kotihoidon tuen piirissä
Tp2012	651	-	-	-	274
Tp2013	621	-	-	-	304
Tp2014	668	-	-	-	280
Tp2015	673	-	-	-	270
Tp2016	647	327	286	34	240
Tp2017	655	241	386	31	212
Tp2018	656	208	414	35	219
Tp2019	613	296	285	33	214
Tp2020	562	349	198	19	201
Tp2021	598	345	225	22	157
Tp2022	591	410	158	22	156
Tp2023	596	457	120	19	131
1/2024	612	483	110	19	121
2/2024	617	487	111	19	120
3/2024	624	497	109	18	117

Koko- ja osapäivähoitossa olevien määrissä näkyy 1.3.2017 voimaan tullut laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista. Laki muutti kokoaikaisen varhaiskasvatuksen rajaa vähintään 35 tuntia viikossa annettavaan varhaiskasvatukseen ja osa-aikaiseen varhaiskasvatukseen alle 35 tuntia viikossa annettavaan varhaiskasvatukseen.

Tukiopetustuntien käyttö perusopetuksessa

	Tukiopetustunnit
Tp2014	1 367
Tp2015	992

Tp2016	960,5
Tp2017	1038,5
Tp2018	850
Tp2019	829,5
Tp2020	699+ 159,5
Tp2021	732+319,5
Tp2022	678,5 + 262
Tp2023	653 + 190
1/2024	51,5 + 8
2/2024	38 + 16,5
3/2024	105 + 30,5

Lukuvuonna 2014 - 2015 tukiopetusresurssi on 45 h/vko (1 710 h/v).
Lukuvuonna 2015 - 2016 tukiopetusresurssi on 42 h/vko (1 596 h/v).
Lukuvuonna 2016 - 2017 tukiopetusresurssi on 35 h/vko (1 330 h/v).
Lukuvuonna 2017 - 2018 tukiopetusresurssi on 35 h/vko (1 330 h/v).
Lukuvuonna 2018 – 2019 tukiopetusresurssi on 34h/vko (1 292 h/v).
Lukuvuonna 2019 – 2020 tukiopetusresurssi on 32h/vko (1 216 h/v).
Lukuvuonna 2020 – 2021 tukiopetusresurssi on 31h/vko (1 178 h/v).
Lukuvuonna 2021 – 2022 tukiopetusresurssi on 29,5h/vko (1 121 h/v).
Lukuvuonna 2022 – 2023 tukiopetusresurssi on 29,5h/vko (1 121 h/v).
Lukuvuonna 2023 – 2024 tukiopetusresurssi on 29,5h/vko (1 121 h/v).

4. Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet: (näiden toteutuminen)

Varhaiskasvatus:

- Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku)
- Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen
- Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys on valmistunut. Suunnitelma toimii ohjaavana suunnitelmana varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä. Konsulttiselvityksen jälkeen alkaa palveluverkon tarkempi suunnittelu ja valmistelu. Jatkovalmistelua varten perustetaan luottamushenkilöistä ja virkamiehistä koostuva työryhmä. Palveluverkkoselvityksen toimenpiteet kohdistuvat erityisesti Virttaan, Metsämaan ja kaupunkikeskustan tilakysymyksiin.

Työryhmälle on esitelty (Hila Arkkitehdit Oy) Virttaan ja Metsämaan päiväkotien pohjapiirrosluonnoksia. Virttaalta oli luonnospiirustukset nykyisen päiväkodin peruskorjauksesta. Metsämaan osalta tarkasteltiin sekä nykyisen päiväkodin että nykyisen väistötilan peruskorjausta.

Nykyisten kiinteistöjen peruskorjauksen lisäksi oli luonnospiirustukset uudesta elementtipäiväkodista. Lisäksi on sovittu, että tehdään myös piirustukset Virttaan koulun muuttamisesta päiväkodiksi sekä uudesta elementtipäiväkodista, jonka yhteydessä olisi myös monitoimitila, jota voitaisiin hyödyntää päiväkodin lisäksi erilaisessa harrastustoiminnassa.

Keskusta-alueen suunnittelu käynnistetään ja siellä tulee selvittää seuraavat vaihtoehdot:

1. Keskusta-alueella kattava peruskorjaus Peltoisten päiväkotiin ja uusi elementtipäiväkoti (3 ryhmää), johon siirtyvät Puistometsän ylimääräinen ryhmä, päiväkoti Metsämarjat ja varahoitoyksikkö Sahrami.
2. Keskusta-alueelle tehdään uusi päiväkoti (6 ryhmää), johon siirtyvät Peltoisten päiväkoti, Puistometsän ylimääräinen ryhmä, päiväkoti Metsämarjat ja varahoitoyksikkö Sahrami.

Perusopetus:

- Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku)
- Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen

- Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekästä tekemistä vapaa-aikaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta. Kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen sekä harrastamisen Suomen malliin on haettu valtionavustusta.
- Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta kouluissa.

Vapaa-aikapalvelut

- Vahvistetaan taiteen perusopetuksen yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Tuemme yhtenäistä kasvun ja oppimisen polkua lapsille ja nuorille.
- Opistojen tarjonta ottaa huomioon kaikki ikä- ja väestöryhmät. Vahvistetaan erityisesti miesten osallistumismahdollisuuksia. Palveluja järjestetään hajautetusti, lähellä kuntalaisia.
- Kehitämme kotona asuvien ikäihmisten mahdollisuutta itsenäisen kuntouttavan liikunnan toteuttamiseen teknologiaa hyödyntäen. Teknologian hyödyntäminen monipuolisen liikuntamateriaalin tuottamisessa sekä tarjolla olevien kirjasto- ja kulttuuripalvelujen hyödyntämisessä.
- Voimaa vanhuuteen mentorointiohjelman avulla edistetään toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (pääosin 75+) liikuntakykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveystoiminnan avulla.
- Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta.
- Nuorisopalvelut ottavat toiminnassaan huomioon kaikki nuoret ja jokainen on tervetullut toiminnan piiriin. Eriyishuomiota kiinnitetään syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin ja niihin, joiden viiteryhmää kohtaan kohdistuu stigmaa. Nuorisotyössä panostetaan lasten ja nuorten kohtaamiseen.
- Nuorisopalvelujen ja koulujen yhteistyön kehittäminen mm. koulunuorisotyön kautta.
- Kirjasto on kaikille avoin ja maksuton tila, jossa erilaiset ihmiset voivat kohdata toisiaan. Kirjasto tukee asiakkaitaan toimimaan aktiivisina kuntalaisina ja järjestää tapahtumia kaikille ikäryhmille. Kirjasto tarjoaa tiloja yhdistysten ja ryhmien kokoontumiseen sekä opiskeluun ja etätöihin.
- Ylläpidetään ja kehitetään vakiintuneita kulttuuriperinteitä ja luodaan uusia kohtaamisen paikkoja ja -muotoja. Tehostetaan yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa.

5. Toimintaan ja talouteen liittyvät olennaiset riskit:

Varhaiskasvatus:

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatuslain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seuranta ja ennakoitua sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.

3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Perusopetus ja keskiasteen koulutus:

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakoitua ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilan tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuusien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Vapaa-aikapalvelut:

Strategiset riskit

1. Koronatilan tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetustoiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanke-toiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialttein henkilöstövaje on laitospäivien tehtävissä. Tarvittava osaaminen on yhdellä henkilöllä, jolloin kenelläkään muulla ei ole uimahallin järjestelmien sellaista tuntemusta, että hallin vesiturvallisuus olisi laitospäivien poissaolon aikana hallinnassa. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Perehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus-/varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja osaamisen jakaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.

6. Muut olennaiset talouteen ja toimintaan liittyvät tiedot:

Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen on haettu 18 620 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 14 000 euroa.

Valtionavustusta varhaiskasvatuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin on haettu 110 000 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 62 000 euroa.

Valtionavustusta esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin on haettu 180 480 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 180 480 euroa.

Vapaan sivistystyön opintoteliavustusta on haettu 8 790 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 4 200 euroa.

Valtionavustusta etsivään nuorisotyöhön on haettu 45 000 euroa. *Valtionavustusta myönnettiin 37 500 euroa.*

Valtionavustusta omatoimikirjastojen perustamiseen on haettu 39 640 euroa. *Valtionavustusta myönnettiin 15 000 euroa.*

Valtionavustusta lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan on haettu 20 500 euroa.

Liikunnallisen elämäntavan paikallista kehittämisavustusta on haettu 24 000 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 22 000 euroa.

Valtionavustusta vieraskielisten oppilaiden S2-opetukseen on haettu 52 202 euroa. *Valtionavustusta myönnettiin 40 393 euroa.*

Valtionavustusta Vesikosken myllyn myllärintuvan katon korjaukseen on haettu 7 250 euroa.

Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen on haettu 11 830 euroa.

Vapaan sivistystyön opintoteliavustusta on haettu 8 640 euroa.

7. Muuta

Loimaan strategian kärkihankkeiden valmistelutilanne:

Lapset ja nuoret / Kohtaamis- ja harrastuspaikat / Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ajanmukaiset tilat

Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen on haettu 11 830 euroa sekä harrastamisen Suomen malliin 46 130 euroa. Lukuvuonna 2023-2024 kerhoja on toiminnassa 38 ja osallistujia niissä on ollut 370-380.

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksen valmistelu on käynnissä. Palveluverkkoselvityksen toimenpiteet kohdistuvat erityisesti Virttaan, Metsämaan ja kaupunkikeskustan tilakysymyksiin. *Virttaan ja Metsämaan päiväkotien hanke-*suunnitelmat on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.3.2024.